

B.A. (SEM/CR) CBCS Part-III Semester-V Examination: March/April-2023
Economics (Optional) Paper-XI

ECOO11: History of Economic Thoughts- I

Day and Date: Tuesday, 16/05/2023

Total Marks: 60

Time: 1.00 PM To 3.00 PM

Instructions:

1. All Questions are Compulsory.
2. All Questions carry equal marks.
3. Figures to the right indicate full marks

Q.1. Choose the Correct alternatives from the following.

15

- 1 A word classical economist was firstly used by
 A) Adam Smith B) David Ricardo C) Thomas Malthus D) Karl Marks
- 2 ----- book was written by Adam Smith.
 A) Economics B) Wealth of nations C) Political economy D) Principles of Economics
- 3 Foundation of..... was created by Adam Smith.
 A) Theory of value B) Theory of rent C) Theory of wage D) Theory of interest
- 4 According to malthus depression create because of -----
 A) Surplus production B) Low production foodgrains C) Centralization of wealth D) Consumption of labour
- 5 Contribution of Adam Smith in economic thought was very well explained with ----- thought.
 A) Physiocracy and optimism of Adam Smith B) Division of labour C) Theory of value and canon of taxes D) All of above
- 6 economist has strongly criticised on classical schools free trade policy and accept the protection policy.
 A) Adam Smith B) David Ricardo C) Thomas Malthus D) Friedrich List
- 7 According to fredric list there is no any chance for backward and underdeveloped countries getting benefit from.....policy.
 A) Open trade B) protected trade C) A and B Both D) None of these
- 8 According to Lists economic thoughts Nations productivity was depends on.....
 A) Cultural and administrative institutions B) Nations value C) Nations economic policy D) all of above
- 9 ----- have to give first priority at the time of nations economic policy making.
 A) Individuals interest B) National interest C) Social interest D) All of these
- 10 was stated that "worlds all countries are an equal stage in the context of economic development".
 A) Classical school B) Friedrich List C) Mercantilism D) Physiocracy
- 11 Karl Marx said that economy will destroyed due to their internal controversy.
 A) Capitalist B) Socialist C) Communist D) Mixed

- 12 ----- means difference between value generated by work of labour and benefit of that labour.
 A) Surplus value B) Value of labour C) Value of utility D) Value of exchange
- 13 According to Marx "exploitation of labour was happen because of specific production interest of social structure of
- A) Socialism B) Capitalism C) Communism D) All the above
- 14 was written a booklet of communist manifesto.
 A) Smith B) Ricardo C) Marks D) Malthus
- 15 In the period of development of capitalist economy there were characteristics was scene
 A) Increase in capital and surplus production B) Lack of consumption and unemployment C) Economic depression D) All of the above

Q.2. Write short Notes (Three out of Four) .

15

- 1 Adam Smith's concept of Division of Labour.
- 2 David Ricardo's views on Distribution
- 3 Protection Policy of Frederick List
- 4 Karl Marx's Theory of Value

Q.3. Write short Answers (Three out of Four) .

15

- 1 Explain the Equality Principle from Adam Smith's Canons of Taxation.
- 2 Explain the Agricultural -Manufacturing Stage of Economic Growth.
- 3 State the Karl Marx's concept of Centralisation of Capital.
- 4 Describe Karl Marx's concept of Industrial Reserve Army.

Q.4.. Answer the following question on broad. (One out of two).

15

- 1 Explain the important features of Protection Policy explained by Frederic List.
- 2 Describe the Population Theory of Thomas Malthus.

मराठी रूपांतर

सूचना: :

1. सर्व प्रश्न सोडविणे अनिवार्य आहे.
2. सर्व प्रश्नांना समान गुण आहेत.
3. उजवीकडील अंक पूर्ण गुण दर्शवितात.

Q.1. खाली दिलेल्या पर्यायांपैकी योग्य पर्याय निवडा.

१५

- 1 सनातनवादी अर्थशास्त्रज्ञ असा शब्दप्रयोग सर्वप्रथम ----- यांनी केला.
 अ) अँडम स्मिथ ब) डेव्हिड रिकार्डो क) थॉमस माल्थस ड) कार्ल मार्क्स
- 2 अँडम स्मिथ यांनी हा ग्रंथ लिहिला.
 अ) अर्थशास्त्र ब) राष्ट्राची संपत्ती क) राजकीय अर्थव्यवस्था ड) अर्थशास्त्राची मूलतत्वे
- 3 अँडम स्मिथ यांनी चा पाया घातला.
 अ) मूल्य सिद्धांत ब) खंड सिद्धांत क) वेतन सिद्धांत ड) व्याज सिद्धांत
- 4 माल्थस यांच्या मते ----- मुळे मंदी निर्माण होते.
 अ) अतिरिक्त उत्पादन ब) न्यून धान्य उत्पादन क) संपत्तीचे केंद्रीकरण ड) श्रमिकांचा उपभोग

- 5 अँडम स्मिथचे आर्थिक विचारांच्या इतिहासातील योगदान..... या विचाराने अधिक चांगले स्पष्ट करता येईल.
अ) स्मिथचा निसर्गवाद व आशावाद ब) श्रमविभागणीचे तत्व क) मूल्य सिद्धांत व कर कसोट्या ड) वरील सर्व
- 6 सनातन पंथाच्या खुल्या व्यापारी धोरणावर जोरदार टीका करून संरक्षणाच्या धोरणाचा स्वीकार करणारा अर्थशास्त्रज्ञ हा होय.
अ) अँडम स्मिथ ब) डेव्हिड रिकार्डो क) थॉमस माल्थस ड) फ्रेडरिक लिस्ट
- 7 फेडरिक लिस्टच्या मते, मागास आणि अविकसित देशांना धोरणातून कोणताही फायदा मिळण्याची शक्यता नसते.
अ) खुला व्यापार ब) संरक्षित व्यापार क) अ आणि ब दोन्ही ड) यापैकी नाही
- 8 लिस्टच्या आर्थिक विचारानुसार राष्ट्राची उत्पादनशक्ती वर अवलंबून असते.
अ) सांस्कृतिक व प्रशासकीय संस्थांवर ब) राष्ट्राच्या मूल्यांवर क) राष्ट्राच्या आर्थिक धोरणांवर ड) वरील सर्व
- 9 लिस्टच्या मते, देशाच्या आर्थिक धोरण निश्चिती वेळी ला प्राधान्य द्यावयास हवे.
अ) व्यक्तीहीतास ब) राष्ट्रहीतास क) समाजहितास ड) वरील सर्व
- 10 "जगातील सर्व देश हे एकाच समान आर्थिक पातळीवर असतात." ,असे यांनी प्रतिपादन केले.
अ) सनातन संप्रदाय ब) फेडरिक लिस्ट क) व्यापारवादी विचारसरणी ड) निसर्गवादी विचारसरणी
- 11 अर्थव्यवस्था त्यांच्यातील अंतर्गत संघर्षामुळे नष्ट होईल असे कार्ल मार्क्स म्हणतो.
अ) भांडवलशाही ब) समाजवादी क) साम्यवादी ड) मिश्र
- 12 म्हणजे कामगारांच्या कामातून निर्माण होणारे मूल्य व कामासाठी मोबदला म्हणून कामगाराला देण्यात येणारे मूल्य यामधील तफावत होय.
अ) अतिरिक्त मूल्य ब) श्रम मूल्य क) उपयोगिता मूल्य ड) विनिमय मूल्य
- 13 मार्क्सच्या मते, श्रमिकांचे शोषण हे समाजरचनेच्या विशिष्ट उत्पादन संबंधातून झालेले असते.
अ) समाजवादी ब) भांडवलशाही क) साम्यवादी ड) वरील सर्व
- 14 'कम्युनिस्ट मॅनिफेस्टो' ही पुस्तिकायांनी लिहिली.
अ) स्मिथ ब) रिकार्डो क) मार्क्स ड) माल्थस
- 15 भांडवलशाही अर्थव्यवस्थेचा विकास होत असताना त्या अर्थव्यवस्थेत वैशिष्ट्ये दिसून येतात.
अ) भांडवल वाढ आणि अत्युत्पादन ब) उपभोग न्यूनता आणि बेकारी क) आर्थिक मंदी ड) वरील सर्व

Q.2.टीपा लिहा. (चार पैकी कोणतेही तीन).

१५

- 1 अँडम स्मिथची श्रमविभागणीची संकल्पना
- 2 डेव्हिड रिकार्डोचे विभाजनविषयक विचार
- 3 फेडरिक लिस्ट यांचे संरक्षण विषयीचे धोरण
- 4 कार्ल मार्क्सचा मूल्य सिद्धांत

Q.3.थोडक्यात उत्तरे लिहा. (चार पैकी कोणतेही तीन) .

१५

- 1 अँडम स्मिथ यांच्या कर कसोट्यांमधील समता तत्व स्पष्ट करा.
- 2 आर्थिक विकासाच्या शेती उद्योग अवस्थेचे वर्णन करा.
- 3 कार्ल मार्क्स यांच्या भांडवलाच्या केंद्रीकरणाची संकल्पना स्पष्ट करा.
- 4 कार्ल मार्क्स यांची कामगारांची राखीव सेना ही संकल्पना स्पष्ट करा.

Q.4.सविस्तर उत्तर लिहा. (दोन पैकी एक) .

१५

- 1 फेडरिक लिस्ट यांनी सांगितलेल्या संरक्षण नीतीची महत्त्वाची वैशिष्ट्ये स्पष्ट करा.

2 थॉमस माल्थस यांचा लोकसंख्या विषयक सिद्धांत स्पष्ट करा.

Q.1. खाली दिलेल्या पर्यायांपैकी योग्य पर्याय निवडा.

१५

- 1 सनातनवादी अर्थशास्त्रज्ञ असा शब्दप्रयोग सर्वप्रथम ----- यांनी केला.
अ) अँडम स्मिथ ब) डेव्हिड रिकार्डो क) थॉमस माल्थस ड) कार्ल मार्क्स
- Option 4
- 2 अँडम स्मिथ यांनी हा ग्रंथ लिहिला.
अ) अर्थशास्त्र ब) राष्ट्रची संपत्ती क) राजकीय अर्थव्यवस्था ड) अर्थशास्त्राची मूलतत्वे
- Option 2
- 3 अँडम स्मिथ यांनी चा पाया घातला.
अ) मूल्य सिद्धांत ब) खंड सिद्धांत क) वेतन सिद्धांत ड) व्याज सिद्धांत
- Option 1
- 4 माल्थस यांच्या मते ----- मुळे मंदी निर्माण होते.
अ) अतिरिक्त उत्पादन ब) न्यून धान्य उत्पादन क) संपत्तीचे केंद्रीकरण ड) श्रमिकांचा उपभोग
- Option 1
- 5 अँडम स्मिथचे आर्थिक विचारांच्या इतिहासातील योगदान..... या विचाराने अधिक चांगले स्पष्ट करता येईल.
अ) स्मिथचा निसर्गवाद व आशावाद ब) श्रमविभागणीचे तत्व क) मूल्य सिद्धांत व कर कसोट्या ड) वरील सर्व
- Option 4
- 6 सनातन पंथाच्या खुल्या व्यापारी धोरणावर जोरदार टीका करून संरक्षणाच्या धोरणाचा स्वीकार करणारा अर्थशास्त्रज्ञ हा होय.
अ) अँडम स्मिथ ब) डेव्हिड रिकार्डो क) थॉमस माल्थस ड) फ्रेडरिक लिस्ट
- Option 4
- 7 फ्रेडरिक लिष्टच्या मते, मागास आणि अविकसित देशांना धोरणातून कोणताही फायदा मिळण्याची शक्यता नसते.
अ) खुला व्यापार ब) संरक्षित व्यापार क) अ आणि ब दोन्ही ड) यापैकी नाही
- Option 1
- 8 लिस्टच्या आर्थिक विचारानुसार राष्ट्राची उत्पादनशक्ती वर अवलंबून असते.
अ) सांस्कृतिक व प्रशासकीय संस्थांवर ब) राष्ट्राच्या मूल्यांवर क) राष्ट्राच्या आर्थिक धोरणांवर ड) वरील सर्व
- Option 4
- 9 लिस्टच्या मते, देशाच्या आर्थिक धोरण निश्चिती वेळी ला प्राधान्य द्यावयास हवे.
अ) व्यक्तीहीतास ब) राष्ट्राहीतास क) समाजहितास ड) वरील सर्व
- Option 2
- 10 "जगातील सर्व देश हे एकाच समान आर्थिक पातळीवर असतात." ,असे यांनी प्रतिपादन केले.
अ) सनातन संप्रदाय ब) फ्रेडरिक लिस्ट क) व्यापारवादी विचारसरणी ड) निसर्गवादी विचारसरणी
- Option 1
- 11 ----- अर्थव्यवस्था त्यांच्यातील अंतर्गत संघर्षामुळे नष्ट होईल असे कार्ल मार्क्स म्हणतो.
अ) भांडवलशाही ब) समाजवादी क) साम्यवादी ड) मिश्र

12 ----- म्हणजे कामगारांच्या कामातून निर्माण होणारे मूल्य व कामासाठी मोबदला म्हणून कामगाराला देण्यात येणारे मूल्य यामधील तफावत होय.

अ) अतिरिक्त मूल्य ब) श्रम मूल्य क) उपयोगिता मूल्य ड) विनिमय मूल्य

Option 1

13 मार्क्सच्या मते, श्रमिकांचे शोषण हे समाजरचनेच्या विशिष्ट उत्पादन संबंधातून झालेले असते.

अ) समाजवादी ब) भांडवलशाही क) साम्यवादी ड) वरील सर्व

Option 4

14 'कम्युनिस्ट मॅनिफेस्टो' ही पुस्तिकायांनी लिहिली.

अ) स्मिथ ब) रिकार्डो क) मार्क्स ड) माल्थस

Option 3

15 भांडवलशाही अर्थव्यवस्थेचा विकास होत असताना त्या अर्थव्यवस्थेत वैशिष्ट्ये दिसून येतात.

अ) भांडवल वाढ आणि अत्युत्पादन ब) उपभोग न्यूनता आणि बेकारी क) आर्थिक मंदी ड) वरील सर्व

Option 4

Q.2.टीपा लिहा. (चार पैकी कोणतेही तीन).

१५

1 अँडम स्मिथची श्रमविभागणीची संकल्पना

Ans:

2 डेव्हिड रिकार्डोचे विभाजनविषयक विचार

Ans:

3 फेडरिक लिस्ट यांचे संरक्षण विषयीचे धोरण

Ans:

4 कार्ल मार्क्सचा मूल्य सिद्धांत

Ans:

Q.3.थोडक्यात उत्तरे लिहा. (चार पैकी कोणतेही तीन) .

१५

1 अँडम स्मिथ यांच्या कर कसोट्यांमधील समता तत्व स्पष्ट करा.

Ans:

2 आर्थिक विकासाच्या शेती उद्योग अवस्थेचे वर्णन करा.

Ans:

3 कार्ल मार्क्स यांच्या भांडवलाच्या केंद्रीकरणाची संकल्पना स्पष्ट करा.

Ans:

4 कार्ल मार्क्स यांची कामगारांची राखीव सेना ही संकल्पना स्पष्ट करा.

Ans:

Q.4.सविस्तर उत्तर लिहा. (दोन पैकी एक) .

१५

1 फेडरिक लिस्ट यांनी सांगितलेल्या संरक्षण नीतीची महत्त्वाची वैशिष्ट्ये स्पष्ट करा.

Ans:

2 थॉमस माल्थस यांचा लोकसंख्या विषयक सिद्धांत स्पष्ट करा.

Ans:

